

Утвърдил:
/Андон Андонов

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ ЕТНИЧЕСКИ МАЛЦИНСТВА НА ОУ „ЙОРДАН ЙОВКОВ” - КАВАРНА /2021-2025/

Настоящата програма е приета на заседание на ПС с протокол № 35/13.09.2021 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата Програма за образователна интеграция на учениците от малцинствен етнически произход на ОУ „Йордан Йовков“ - Каварна е израз на готовност за изготвяне и прилагане на интеграционни политики в училището. Изготвена е в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на политиката за гарантиране на равните възможности на българските граждани.

Училищната програма се базира на:

- Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020),
- Плана за действие за изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012- 2020),
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в република България за периода 2021-2030 г.
- План за действие на Община Каварна в изпълнение на областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2015-2020)
- Конвенцията за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Училищната програма е съобразена с:

- новия ЗПУО и е основана на ценностите за личностното развитие и приобщаващо образование: подкрепа за личностно развитие, изграждане на позитивен организационен климат, утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищна общност и държавните образователни стандарти, приети с наредби на Министерския съвет и на министъра на образованието и науката, съгласувани със съответните министри и ръководители на ведомства.
- Тригодишната програма за дейността на ЦОИДУЕМ 2019-2021, приета с Решение на Министерски съвет № 521 от 29.08.2019 г.
- План за действие в изпълнение на Програма за дейността на ЦОИДУЕМ за периода 2019-2021

Образователната интеграция е важна предпоставка за цялостния процес на модернизация на ромската общност, последващо и приобщаване на пазара на труда, за повишаване на здравния статус на членовете и и за подобряване на жилищните им условия. Липсата на образование и квалификация на ромското малцинство го прави неконкурентно на трудовия пазар. Резултатът е нарастващ процент на безработица и огромен контингент от граждани за социално подпомагане.

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА РОМСКАТА ОБЩНОСТ

Близо $\frac{1}{4}$ от населението на град Каварна са роми. Разрешаването на проблема с интеграцията на ромската общност трябва да започне още от училище, във възрастта, когато децата нямат предрасъдъци и могат да се опознаят и свикнат, че различията между тях не са етнически, а личностни

Въпреки добрите условия на живот на ромите в града, към настоящият момент процентът на не обхванати и отпадащи ученици на възраст VI –IX клас в Общината е все още съществува. Това се дължи на манталитета на хората от етническите малцинства.

Продължава да функционира обособена детска градина , в които се обучават само ромски деца тъй като децата от ромски произход живеят в сегрегирани квартали.

Много от ромските ученици имат по-ниско ниво на образование и затова в крайна сметка се оказват в един и същи клас. Пред повечето от учениците от училището въобще не стои въпросът за избор на учебно заведение след VII клас. Някои от децата отиват при родителите си в Полша, за да им помагат в бизнеса. Родителите на повечето момичета, които завършват осми клас, не желаят децата им да продължават образованието си. Необходимостта от преодоляването на стреса и желанието на младите хора за изява, за себедоказване, особено сред ромското население, често са причина за злополуки и противообществени прояви.

III. НАСТОЯЩИЯТ ДОКУМЕНТ СЕ БАЗИРА НА СЛЕДНИТЕ СПОДЕЛЕНИ РАЗБИРАНИЯ, ПРИНЦИПИ И ЦЕННОСТИ:

- Интеграцията на ромите е един от основните национални приоритети, постигането на които ще направи българското общество по-справедливо и проспериращо;
- Интеграцията на ромите е в съзвучие с неотменимите ценности и принципи на европейския съюз;
- Интеграцията на ромите е процес на развитие и модернизация на ромската общност като специфична и неделима част от българската нация: тя има за цел повишаването на образователния, социално-икономическия, здравния и жилищния статус на ромите до нивата на статуса на мнозинството от българските граждани;
- Интеграцията на ромите не е асимилация: запазването и обновяването на ромската идентичност е неделима част от процеса на интеграция;
- Интеграцията на ромите е съвместна задача на органите на централната и местната власт, неправителствените организации и гражданското общество;
- Интеграцията на ромите не би могла да са случи без активното участие на ромската общност във всички нива на този процес: от планирането през изпълнението до наблюдението и оценката;
- Интеграцията на ромите не би могла да се случи (от само себе си), без целенасочени действия за постигането ѝ: необходимо е инвестирането на финансови, човешки и административни ресурси.

IV. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Осигуряване на качествено образование в мултикултурна среда и гарантиране на равен достъп до качествено образование за учениците от етническите малцинства.
 - Преодоляване на сегрегацията на учениците от етническите малцинства.
 - Увеличаване на броя на завършилите основно образование роми в ОУ "Йордан Йовков"

V. ПРИОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ ЗА ДЕЙСТВИЕ

- Пълно обхващане от образователната система на всички ромски деца в задължителна училищна възраст

- Превантивни мерки за недопускане отпадането на децата от основно образование и увеличаване броя на завършващите средно образование
- Обучение в дух на толерантност и липса на дискриминация в училище
- Допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа и взаимодействие в мултиетническа образователна среда
- Приобщаване на родителите на ромски деца към образователния процес и засилена работа с тези, които не подкрепят образованието на своите деца
- Стимулиране развитието и изявата на талантиливи деца и ученици от ромски произход.

VI. СПЕЦИФИЧНИ ПРОБЛЕМИ ЗА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ РОМСКОТО МАЛЦИНСТВО

Освен общите проблеми, отнасящи се до всички етнически малцинства, за децата и учениците от различните малцинства са налице и специфични проблеми, затрудняващи качествено образование и равноправната им интеграция.

- Затруднена адаптация на децата от ромски произход в основното училище.
- Незадоволително усвояване на преподавания учебен материал поради недостатъчно владеене на български език.
- Ниска степен на грамотност и квалификация на възрастните роми.
- Бедността или работа на родителите в чужбина са фактор за нередовното посещаване
- Отпадат от училище преди да са завършили осми клас и да придобият основно образование.
- В учебното съдържание на училищата не са застъпени достатъчно знания за традициите и културата на ромите.
- Трайна тенденция за превръщане на децата от ромски произход в реален криминогенен фактор

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на програмата от съществено значение е сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и на ромската общност. Всички участници в образователния процес /семејство, училище, институции, НПО/ трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Мерките за постигане на целите на настоящата Програма са заложиени в План за действие по изпълнението ѝ, в който са посочени конкретни дейности, чието изпълнение ще способства за реализирането на основните цели и приоритетни направления залегнали в нея.

ПЛАН

ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ РОМСКАТА ОБЩНОСТ В ОУ „ЙОРДАН ЙОВКОВ“, ГР. КАВАРНА ЗА УЧЕБНАТА 2021-2022 ГОДИНА

I. СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ВСИЧКИ ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ РОМСКАТА МАХАЛА, ДА СЕ ОБУЧАВАТ В ЕТНИЧЕСКИ СМЕСЕНИ КЛАСОВЕ В УЧИЛИЩЕ. ПЪЛНО ОБХВАЩАНЕ НА ВСИЧКИ РОМСКИ ДЕЦА В ЗАДЪЛЖИТЕЛНА УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ ОТ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

Дейности	Отговорна институция	Срок	Очакван резултат
1. Обхождане и обхват на всички ромски деца завършили начален етап	Служба ГРАО Община Каварна; Училища	Постоянен	Максимално обхващане на подлежащите
2. Работа по интеграционния процес	Община Каварна Отдел „Образование“ Училище;	Постоянен	Благоприятна мултикултурна учебна среда. Подобряване на материалната база в училище
3. Осигуряване на средства за поевтиняване на обедното хранене на учениците, обхванати в целодневна организация на учебния процес	Училище	През учебната година	Редовно посещаване на учебните занятия
4. Подпомагане на застрашените от отпадане по социални причини ученици, чрез закупуване на учебни пособия, материали и др.	Училище	постоянен	Превантивни мерки за застрашените от отпадане ученици
5. Подпомагане на ученици, които нямат достъп до мобилна комуникация с технически устройства и мобилна връзка при ОРЕС.	Училище	При ОРЕС	Мерки против отпадане

II. ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ ЗА НЕДОПУСКАНЕ ОТПАДАНЕТО НА ДЕЦАТА ОТ ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ И УВЕЛИЧАВАНЕ БРОЯ НА ЗАВЪРШВАЩИТЕ СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

Дейности	Отговорна институция	срок	Очакван резултат
1. Постоянно наблюдение: за редовното присъствие на учениците в училище, за успеха и дисциплината им Разговори с учениците, индивидуални срещи със семействата на учениците в ромската махала и други	Училище; Социален работник;	постоянен	Успешна и устойчива социализация на децата от ромски произход
2. Работа с децата застрашени от отпадане и с техните семейства	МКБППМН; Закрила на детето; Училище;	постоянен	Ограничаване броя на отпадналите деца
3. Включване на повече деца в целодневна организация на учебния ден и занимания по интереси.	Училище;	постоянен	Осигуряване на благоприятна учебна среда през целия ден за постигане на добри резултати в училище
4. Дейности по превенция на ранната женитба сред ромското малцинство, чрез провеждане на срещи, беседи и др. с ученици VI – VII клас и с техните родители	Детска педагогическа стая; Училище;	постоянен	Повече момичета и момчета от ромски произход, осъзнали необходимостта от завършена степен на образование и премахване на тенденцията с ранната женитба.
5. Допълнителна работа в училище с деца с нисък успех в часовете за консултации и след часовете по тяхно желание	Училище;	Постоянен	Повишаване нивото на постиженията в училище на децата от ромски произход.
6. Допълнителна работа в училище с деца с нисък успех в часовете по НП на МОН	Училище;	Постоянен	Създаване на групи по проекти по Програмата
7. Допълнителна работа с ученици VII клас за кариерно ориентиране в ЧК	Училище	постоянен	Продължаващо обучение и завършване на средно образование.

II. ОБУЧЕНИЕ В ДУХ НА ТОЛЕРАНТНОСТ И ЛИПСА НА ДИСКРИМИНАЦИЯ В УЧИЛИЩЕ

Дейности	Отговорна институция	Срок	Очакван резултат
1. Възпитание и обучение в дух на толерантност и добро отношение на учениците спрямо връстниците им от ромски произход	МКБППМН; Училище;	постоянен	Толерантно отношение между децата в училище; Благоприятна приемна среда;
2. Разясняване на недопустимостта на прояви на дискриминация в училище чрез срещи с родителите на учениците, които не принадлежат към малцинствените групи	Училище;	Постоянен	Благоприятна среда в училище за ромските деца
3. ”Толерантността се учи” беседи в ЧК	Училище;		Създаване на благоприятна училищна среда
4. Участие с проекти за етническа толерантност, които дават възможност за социализация и сплотяване на децата и толерантно отношение към различните.			

IV: ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В МУЛТИЕТНИЧЕСКА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Дейности	Отговорна институция	срок	Източник на финансиране	Очаквани резултати
1. Обучение на педагогически специалисти за „Работа в интеркултурна среда”	Училище	постоянен	Училищен бюджет	Умения за работа на учители с деца от ромски произход. съвършенстване на образователните условия за качествено образование.
2. Участие в информационна кампания по проект „ Живот без насилие- в информационна кампания за намаляване на домашното насилие чрез повишаване на информираността и знанието	Община Каварна	постоянен	По проект	Информация за работа с уязвими групи, решаване на казуси

сред ромската общност и други уязвими групи“				
--	--	--	--	--

V: ПРИОБЩАВАНЕ НА РОДИТЕЛИТЕ НА РОМСКИ ДЕЦА КЪМ ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС И ЗАСИЛЕНА РАБОТА С ТЕЗИ, КОИТО НЕ ПОДКРЕПЯТ ОБРАЗОВАНИЕТО НА ТЕХНИТЕ ДЕЦА

Дейности	Отговорна институция	Срок	Очакван резултат
1. Организиране на кампании за повишаване на осведомеността на ромските родители относно ползите от това детето да посещава редовно училище	Училище	Ежегодно м.03	Изграждане на доверие у ромските майки към образователната институция.
2. Посещения в ромската махала с цел разясняване необходимостта от завършена степен на образование	Училище; Социален работник	постоянен	Устойчивост на интеграцията; Увеличаване броя на учениците, които посещават редовно училище и имат добра успеваемост. По-голям брой ученици завършили основно образование
3. Включване на родители роми в училищното настоятелство	Училище;	постоянен	Ангажиране на родителите към обучението на техните деца

VI. РАЗВИВАНЕ И ИЗЯВА НА ТАЛАНТЛИВИ УЧЕНИЦИ ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД

Дейности	Отговорна институция	срок	Очаквани резултати
1. Мотивиране на деца от ромски произход с изявени дарби, които да развиват своята дарба, чрез допълнителни занимания	Училище;	постоянен	Повишен брой деца от ромски произход, които да бъдат включени в групите по СИП и да вземат участие в училищните чествания
2. Стимулиране чрез материална подкрепа на талантливите деца, чрез предоставяне на материали и	Училище;	постоянен	Преодоляване пречките и гарантиране до някаква степен на продължаващо обучение, свързано с

пособия, необходими за развитие на дарбата на деца от социално слаби семейства			развитие на дарбата на детето
3. Кандидатстване по проекти	училище	При възможност	финансиране на дейности свързани с успешната интеграция на учениците от етническите малцинства